

STANOWISKO
Związku Powiatów Polskich
Warszawa, 28 czerwca 2010 r.

w sprawie projektu ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3

Związek Powiatów Polskich z zadowoleniem przyjmuje legislacyjne propozycje resortu pracy i polityki społecznej mające na celu uelastycznienie systemu opieki nad dziećmi do lat trzech poprzez zaproponowanie różnych form tej opieki.

W szczególności dobrym kierunkiem jest rezygnacja z prowadzenia żłobków w formie zakładów opieki zdrowotnej czy przeciwdziałania zatrudnianiu opiekunek do dzieci poza systemem podatkowym i ubezpieczeń społecznych.

Niestety niepokoi nas szereg zapisów, które doprowadzić mogłyby do radykalnego obniżenia poziomu opieki nad dzieckiem do lat 3. Zwracamy jednocześnie uwagę, że projekt ustawy przedłożony przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej nie jest zgodny z projektem założeń do projektu ustawy jakie były przedłożone pod obrady Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu na początku 2009 r. i przez tę Komisję przyjęte. Różnice pomiędzy rozwiązaniami zaproponowanymi w projekcie założeń do projektu ustawy w wersji z 12 marca 2009 r. a przyjętymi w samym projekcie ustawy są na tyle znaczące, że nie mogą znaleźć naszej akceptacji.

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na zwiększenie maksymalnej liczby dzieci przypadających na jednego opiekuna w żłobku.

W projekcie założeń planowano, że będzie to maksymalnie pięcioro dzieci, a w przypadku, gdy w grupie pozostającej pod opieką opiekuna jest dziecko, które nie przekroczyło pierwszego roku życia, maksymalnie troje dzieci. Z kolei w projekcie ustawy limit zwiększono do ośmiu dzieci, a w przypadku, gdy w grupie znajduje się dziecko, które nie skończyło pierwszego roku życia lub jest niepełnosprawne lub wymaga szczególnej opieki, maksymalnie nad pięciorgiem dzieci.

Przez przyjęcie tak wysokich limitów praktycznie niemożliwa jest realizacja jednego z podstawowych zadań żłobka, jakim ma być zapewnienie dziecku opieki w warunkach bytowych zbliżonych do warunków domowych, oraz zapewnienia właściwej opieki pielęgnacyjnej. Kolejna uwaga dotyczy szkoleń dla osób podejmujących pracę w charakterze opiekunów w żłobkach i klubach dziecięcych.

Uważamy, że niedopuszczalne jest zatrudnianie do opieki nad dzieckiem osób bez gruntownego, fachowego przygotowania. W Polsce nie brakuje absolwentów szkół medycznych i pedagogicznych znakomicie przygotowanych do pracy z małym dzieckiem. Kursy mogą jedynie przygotowywać do podjęcia pracy w charakterze pomocy opiekunki. Związane jest to z wczesnym wychwytywaniem nieprawidłowości rozwojowych u tak małego dziecka. Ma to znaczenie zarówno dla jego funkcjonowania w przyszłości, jak również wpływa na wzrost kosztów opieki społecznej.

W odniesieniu do pozostałych kwestii związanych z zatrudnieniem w żłobku proponujemy poszerzenie wymagań w odniesieniu do dyrektora żłobka o doświadczenie lub wykształcenie w zakresie zarządzania oraz rozważenie kwestii zatrudniania w żłobku

dietetyków, którzy odpowiedzialiby za prawidłowy proces żywienia dzieci korzystających z placówki oraz o możliwość zatrudnienia w charakterze opiekuna osób mających zawód wychowawcy małego dziecka. Proponujemy również przeredagowanie art. 12, poprzez zwolnienie wolontariuszy, posiadających stosowne wykształcenie do pracy w charakterze opiekuna, z obowiązku uczestniczenia w szkoleniach, o których mowa w art. 11 ust. 3.

W art. 13 warunek niekarania za przestępstwo popełnione umyślnie proponujemy odnieść do wszystkich osób, które mogą mieć kontakt z dzieckiem (np. personel pomocniczy – sprzątaczką, kucharz). Proponujemy również poszerzenie katalogu zadań żłobków o prowadzenie zajęć metodyczno – dydaktycznych, uwzględniających rozwój psychomotoryczny dziecka, właściwych do wieku dziecka.

W naszej ocenie konieczne jest również przeredagowanie art. 8. Zgodnie z obecnym brzmieniem projektu żłobek prowadzi działalność przez cały rok, co w praktyce może uniemożliwić prowadzenie w placówce niezbędnych remontów. W art. 14 proponujemy by regulamin żłobka był przyjmowany przez dyrektora placówki.

Ponadto proponujemy by zarówno żłobki mogły być prowadzone również w formie zakładu budżetowego. Jeżeli chodzi o minimalne wymogi lokalowe proponujemy doprecyzować w ustawie konieczność zapewnienia dzieciom szatni, łazienki oraz konieczność wydzielenia w żłobku pomieszczenia gospodarczego.

Powyższe uwagi odnoszą się odpowiednio do klubów dziecięcych.

Sygnalizujemy również konieczność przeredagowania art. 58. Zgodnie z ustawą o finansach publicznych oraz ustawą o samorządzie gminnym jednostki organizacyjne w tym jednostki budżetowe tworzą organy stanowiące a nie organy wykonawcze jednostek samorządu terytorialnego. Brzmienie art. 58 w obecnym kształcie będzie powodowało wątpliwości interpretacyjne.

Ciekawą jest propozycja dotycząca opłacania przez ZUS składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne osób zatrudnionych w charakterze niań. Pojawia się jednak wątpliwość, czy w ten sposób, Państwo nie będzie finansowało składek osób zatrudnionych w rzeczywistości jako pomocy domowych.

Zgłaszamy również konieczność wprowadzenia wsparcia finansowego dla gmin przy tworzeniu instytucji opieki nad małymi dziećmi. Zgodnie z projektem zadania wskazane w ustawie nie są zadaniami obligatoryjnymi gminy, konieczne jest zatem wprowadzenie mechanizmów finansowych zachęcających do tworzenia tego typu placówek tak przez samorząd, jak i inne podmioty. Obecnie proponowane regulacje w większości mają charakter fakultatywny.

Ponadto gmina chcąc zwiększyć jakość usług świadczonych przez żłobki lub kluby dziecięce – np. w zakresie zwiększenia liczby opiekunów na jedno dziecko będzie musiała szukać środków finansowych na ten cel ze źródeł dochodów innych niż wskazane w ustawie.

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich

Kazimierz Kotowski